

VALTION LIIKENNEVAHINKOTURVAN MAKSUPERUSTEET VUODELLE 2021 - PERUSTELUT VALTIOKONTTORIN PÄÄTÖKSEEN Dnro VK/82031/08.00.99/2021

1 Taustaa

Valtiokonttori korvaa valtion omistaman tai valtion pysyvässä hallinnassa olevan moottoriajoneuvon aiheuttamat, liikennevakuutuslaissa (460/2021) tarkoitettut liikennevahingot.

Virastoille ja valtion liikelaitoksille liikennevahinkoasian hoito on maksullista valtiokonttorista annetun lain (305/1991) nojalla. Lain 2a §:n mukaan valtion maksamat vahingonkorvaussuoritteet liikennevahinkoasioissa ovat maksullisia. Tällöin paitsi liikennevahingosta aiheutuneet, myös korvaustoimen hoidosta aiheutuvat kustannukset tulevat viraston ja liikelaitoksen maksettaviksi.

Hinnoittelussa Valtiokonttorin tulee noudattaa soveltuvin osin yksityisessä vakuutustoiminnassa sovellettavia periaatteita. Maksujen kokonaismäärän tulee kattaa edun ylläpidosta valtiolle aiheutuvat kustannukset. Perittävien maksujen vuosittaisen kokonaismäärän ei kuitenkaan tarvitse vastata kunakin yksittäisenä vuonna valtion maksettavaksi tulevia korvauksia.

Valtion liikelaitokset on saatettu valtion liikennevahinkoturvan maksujärjestelmän piiriin vuonna 2003 voimaan tulleella lailla. Vuodesta 2011 lähtien on sovellettu Lakia valtion liikelaitoksista (1062/2010).

2 Maksun rakenne

Valtion liikennevahinkoturvan maksuperusteissa ajoneuvolajikohtaisesta vakuutusmaksusta luovuttiin vuodesta 2011 alkaen ja vakuutusmaksut on laskettu korvausmenoperusteisesti. Uudistuksen myötä säästetään Valtiokonttorin ja asiakkaiden henkilöstöresursseja, koska ajoneuvolistoja ei enää lähetetä asiakkaille tarkistettavaksi. Korvausmenoperusteinen maksu pystytään myös kohdentamaan tarkemmin asiakkaalle aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Vuonna 2012 maksuperusteita muutettiin siten, että perävaunuja ei enää huomioida ajoneuvojen lukumäärässä. Muutos tehtiin, koska useimmiten vahingot kohdistuvat perävaunua vetävälle ajoneuvolle, eikä itse perävaunulle. Perävaunujen sisällyttämisen ajoneuvojen lukumäärään katsottiin vääristävän viraston tai liikelaitoksen ajoneuvokannan kokoa.

Vuonna 2019 maksuperusteista poistettiin saldokerroin ja hajontalisä. Saldohyvitysjärjestelmä otettiin uudelleen käyttöön vuonna 2021. Vuoden 2020 saldolaskenta perustui vuoden 2017 alkuperäiseen saldokertymään, johon lisättiin väli vuosien 2018 ja 2019 saldokertymät.

27.8.2021

Valtion liikennevahinkoturvan maksujärjestelmässä vakuutusmaksu koostuu korvausmenoperusteisesta maksuosasta eli riskimaksusta, poolimaksuosasta ja hoitokustannusosasta.

Korvausmenoperusteinen maksuosa määräytyy omaisuus- ja henkilöriskimaksujen perusteella ja lisäksi otetaan huomioon virastojen, liikelaitosten ja Puolustusvoimien aikaisempina vuosina kertynyt saldo. Riskimaksujen suuruus määrätään siten, että niillä pystytään kattamaan arvioidut korvauskulut. Omaisuusvahingoissa tarkastellaan maksujen kohdeyksikön kolmen viimeksi toteutuneen vuoden korvausmenon keskiarvoa ja henkilövahingoissa puolestaan viiden viimeksi toteutuneen vuoden korvausmenon keskiarvoa.

Poolimaksuosalla kustannetaan sellaiset liikennevahingot, joiden katsotaan olevan liian suuria yhden työnantajan kustannettavaksi. Tällaisina korvauksina pidetään liikenne-eläkkeitä. Poolimaksuosalla kustannettavat korvaukset jaetaan virastoille, liikelaitoksille ja Puolustusvoimille riskimaksun suhteessa. Virastoille ja liikelaitoksille kuuluva osuus poolimaksulla kustannettavista korvauksista kohdistetaan maksujen kohdeyksiköille ajoneuvojen lukumäärien suhteessa.

Hoitokustannusosaa peritään Valtiokonttorin Kansalaispalvelut-toimialan liikennevahinkoturvan hoidosta aiheutuneisiin kuluihin. Kuluja laskettaessa huomioidaan vain maksujärjestelmän piiriin kuuluvien virastojen tai liikelaitosten aiheuttamat kustannukset. Virastot, liikelaitokset ja Puolustusvoimat maksavat hoitokulua riskimaksunsa suhteessa. Virastojen ja liikelaitosten hoitokustannusosa jakaantuu vakuuttamisen aiheuttamiin kustannuksiin, jotka jaetaan maksujen kohdeyksiköille ajoneuvojen lukumäärien suhteessa ja korvausten maksamisesta aiheutuviin kustannuksiin, jotka jaetaan maksujen kohdeyksiköille riskimaksun suhteessa.

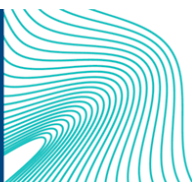
3 Maksujärjestelmässä olevien parametrien ja suureiden määrääminen vuodelle 2021

3.1 Saldontasaus

Saldontasaus vuoden 2021 maksussa perustuu aikaisempien vuosien (1997 - 2020) maksettujen korvausten ja perityn maksun erotuksesta syntyneeseen yli- tai alijäämään. Perittyyn maksuun otetaan huomioon vain tariffinmukaiset osat ja hyvitysosat. Yli- tai alijäämää seurataan virastojen, liikelaitosten ja Puolustusvoimien osalta.

Kunkin vuoden lopussa jäljellä oleva ylijäämä (+) tai alijäämä (-) puretaan tariffiluokan sisällä viiden seuraavan vuoden riskimaksussa. Jos saldokertymän viidesosa on niin suuri, että se kattaa arvioidun vuosittaisen korvausmenon kokonaan, kertynyt ylijäämä puretaan kymmenen seuraavan vuoden kuluessa.

Saldokertymä vuosilta 2018 - 2020 näkyy taulukossa 1 (positiivinen saldonsiirto pienentää maksua ja negatiivinen suurentaa).

27.8.2021

3.2 Poolimaksuosa

Vuonna 2021 yhteisesti kustannettaviin liikennevahinkoihin on luettu liikenne-eläkkeet. Puolustusvoimien, virastojen ja liikelaitosten osuus poolattavien vahinkojen korvausmenosta määräytyy vuoden 2021 riskimaksun suhteessa. Puolustusvoimien poolimaksuosa vuonna 2021 on 221 289,88 euroa (209 102,75 euroa v. 2020).

Virastojen poolimaksu vuonna 2021 on 110 024,55 euroa (120 733,14 euroa v. 2020) ja liikelaitosten poolimaksu 4 762,66 euroa (1 368,11 euroa v. 2020). Kunkin viraston ja liikelaitoksen poolimaksuosa määräytyy ajoneuvojen lukumäärän mukaan. Vuonna 2021 ajoneuvo kohtainen poolimaksu on virastoilla 22,81 euroa (24,32 euroa v. 2020) ja liikelaitoksilla 4,38 euroa (4,94 euroa v. 2020).

3.3 Hoitokustannusosa

Valtiokonttorille liikennevahinkoturvan hoidosta aiheutuvien kustannusten on vuonna 2021 arvioitu olevan noin 230 000 euroa (240 000 euroa v. 2020).

Puolustusvoimien osuus hoitokustannuksista määräytyy vuoden 2021 riskimaksun suhteessa. Puolustusvoimien hoitokustannusosa vuonna 2021 on 151 443,44 euroa (151 521,91 euroa v. 2020).

Virastojen ja liikelaitosten osuus hoitokustannuksista on jaettu vakuuttamisesta ja korvaustoiminnan hoitamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Korvaustoiminnasta aiheutuvien kustannusten osuus on 85 % virastojen ja liikelaitosten hoitokustannuksista. Ajoneuvo kohtainen hoitokustannusmaksu virastoilla on 2,24 euroa (3,0 euroa v. 2020) ja liikelaitoksilla 0,89 euroa (0,61 euroa v. 2020).

Virastojen hoitokustannusosa vuonna 2021 on yhteensä 75 297,15 euroa (70 809,65 euroa v. 2020) ja liikelaitoksen hoitokustannusosa yhteensä 3 259,41 euroa (991,37 euroa vuonna 2020).

27.8.2021

Taulukko 1. Saldolaskenta vuosilta 2018-2020

2020						
	Saldo 2019	Maksutulot 2020 (riskiosa+ pooliosa)	Korvausmenot 2020	Saldon muutos 2020	Saldo 2020	Saldonsiirto vuoden 2021 maksuun
Virastot (pl. PV)	-90 418	541 387	559 187	-17 801	-108 219	-21 644
Puolustusvoimat	34 454	972 209	774 855	197 354	231 808	46 362
Liikelaitokset*	84 470	26 144	5 555	20 589	105 059	10 506
Yhteensä	28 505	1 539 740	1 339 597	200 143	228 648	35 224
2019						
	Saldo 2018	Maksutulot 2019 (riskiosa+ pooliosa)	Korvausmenot 2019	Saldon muutos 2019	Saldo 2019	
Virastot (pl. PV)	-108 872	518 753	500 299	18 454	-90 418	
Puolustusvoimat	-187 273	950 262	728 534	221 727	34 454	
Liikelaitokset*	67 039	50 575	33 144	17 431	84 470	
Yhteensä	-229 107	1 519 590	1 261 977	257 612	28 505	
2018						
	Saldo 2017	Maksutulot 2018 (riskiosa+ pooliosa)	Korvausmenot 2018	Saldon muutos 2018	Saldo 2018	
Virastot (pl. PV)	-117 391	590 975	582 457	8 519	-108 872	
Puolustusvoimat	464 519	590 879	1 242 672	-651 792	-187 273	
Liikelaitokset*	27 361	52 263	12 586	39 678	67 039	
Yhteensä	374 489	1 234 118	1 837 714	-603 596	-229 107	
* Liikelaitoksiin luettu Puolustushallinnon rakennuslaitos, josta tuli liikelaitos 1.1.2021 (Puolustuskiinteistöt)						

